

Tajemné kosočtverce v obilí

Květoň Zahájský

Tajemné kosočtverce v obilí

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.pointa.cz
www.albatrosmedia.cz

● ■ pointa

Květoň Zahájský
Tajemné kosočtverce v obilí – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2023

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

Tajemné kosočtverce v obilí

Květoň Zahájský

● ■ **pointa**

Humorista

Vždy jsem obdivoval vypravěče anekdot, autory veselých historek a humoristy vůbec. Sám jsem z času na čas zažertoval. Pravdou však je, že moje šprýmy přiměly k smíchu jen velmi

málo lidí. Nepočítám-li sebe, tak vlastně nikoho. Zamanul jsem si proto, že přijdu této záhadě na kloub.

Mám přítele, jenž je virtuosem v interpretaci vtipných příběhů. I zcela banální a trapnou historku dokáže vyprávět tak poutavě a humorně, až sám nemohu uvěřit, že se původně přihodila mně. Proto bývá ozdobou oslav, večírků a jiných zábavných sešlostí. Znamenitější vzor bych těžko našel.

Potají jsem studoval dikci, tón mluvy a jiné výrazové prostředky, kterých užíval, a před zrcadlem nacvičoval jeho gestikulaci a mimiku tváře. Leč marně. Mé projevy nadále vzbuzovaly u posluchačů spíše lítost a rozpaky. Dokonce se začalo proslýchat, že trpím jakýmsi psychickým neduhem.

Jednoho dne potkal jsem před samoobsluhou svého bývalého profesora češtiny. Bylo mi trochu divné, že na běžný pozdrav *dobrý den* mi poněkud nezvykle odpověděl – *upřímnou soustrast*. Kdo jiný by však lépe mohl znát můj tvůrčí potenciál? Kdo jiný by mi mohl poradit upřímněji a profesionálněji? Svěřil jsem se mu se svým záměrem – stát se komikem a autorem humoristické literatury. Téměř se vyděsil: „Humor? Vy a humor? Nikdy jsem ve vašich pracích nenalezl ani elementární částici humoru. Musíte se s tím smířit. Vy prostě NEMÁTE smysl pro humor!“

Nemám smysl pro humor! Ach Bože! Jaká nespravedlnost! To se musí stát zrovna mně, nejlepšímu člověku, kterého znám.

Cestou domů jsme důkladně probrali mé vlohy a schopnosti. Možností, jak uplatnit můj přirozený talent, nebylo mnoho. Vlastně jenom jedna – smuteční projevy. A musím říci, že v tomto oboru jsem dosáhl dokonalosti. Jako smuteční řečník jsem se stal legendou. Nejenže pokaždé spolehlivě rozpláču i personál krematoria, ale pohřby, kde promlouvám, navštěvuje stále víc lidí opakovaně. Stali se z nich moji fanoušci a fanyanky.

V poslední době mě však znepokojuje jedna zvláštnost. Povšiml jsem si, že jisté věty vyvolávají v sále lehké zašumění a některá slovní spojení vyluzují na tvářích truchlících úsměvy. Dokonce jsem již několikrát zaslechl přidušený smích. Tak nevím...

Alžběta a Dalimil

Moje matka Alžběta Štrekholcová-Šáhlá se proslavila jako varietní umělkyně. Byla angažována v cirkuse Roland coby Eliza Leones – nejsilnější žena světa. Její číslo spočívalo v rovnání podkov, ohýbání pohrabáčů a zápas s kromobyčejně divokým a lstivým medvědem grizzlym. I ten nejtupější duch se citelně

osvěžil pohledem na toto divoké zvíře a atletka byla zahrnována obdivem publika. Zde se také seznámila s Dalimilem Šáhlým, jenž, oděn v medvědí kůži, představoval zmíněného dravce. Tento dobrý muž se vyznačoval svatou trpělivostí a fenomenální pamětí. Dokázal kupříkladu z hlavy vyjmenovat adresy levných praktických lékařů ve většině evropských měst, v šestnácti jazycích uměl nenuceně pohovořit o žilním krvácení a zlomeninách a pamatoval si přesně, co měl k snídani ráno sedmadvacátého října roku devatenáct set čtyřicet devět. Na tom posledním jmenovaném by ani nebylo ničeho zvláštního, neboť se, jako ostatně pokaždé, jednalo o cigaretu a kávu; leč právě tohoto dne, krátce po snídani, byl cirkus znárodněn.

Dalimil musel odevzdat kůži šelmy do rukou pracujícího lidu, a to prostřednictvím příslušníka Sboru národní bezpečnosti, výstižně zvaného orgán. Alžbětě bylo svalstvo velkoryse ponecháno s tím, že je jistě ráda využije ve sféře budovatelství a údernictví. Jakmile Alžběta spatřila Dalimila v občanském oděvu, bez srsti a drápů, odvrhnuvši staré zvyky, zahořela k němu ochranným komplexem. Uvolila se dokonce následovat jej až do Ostravy, kde tento obdržel nové angažmá, a to v Dole Zárubek.

Poprvé šel Dalimil na šichtu hrdě, s budovatelským veršem na rtech: „Já jsem havíř, kdo je víc? Tak jim touha zvoní, když novému jaru vsťrčí květ na haldě voní!“ Poté, co byl zevrubně obeznámen s funkcí krumpáče, lopaty a významem povelu *Kantuj se, ty cype!*, odebral se do hlubin nadšeně budovat socialismus. Alžběta se rovněž zapojila ze

všech sil a nová profese toaletářky ji naplňovala uspokojením. Několik let nato požádala Dalimila, aby ji požádal o ruku. Ten ničeho proti tomu nenamítal, věda, že dva potomky již zplodil a třetí se už už dere na svět.

Hostina svatební odehrála se v proslulé restauraci U Dlouhých. Byl to natolik nóbl podnik, že i pouhé zvracení pod stůl, přestože jste si pak způsobilně otřeli ústa ubrusem, bylo tam považováno za přestupek proti bontonu. Dalimil uváděl vrchního do rozpaků tím, že objednával pokrmy francouzsky, avšak s výjimkou lžíce a otvíráku na pivo neuměl používat jiného příboru. Když si po obědě nevěsta s gusem řihla, až záclony zaválaly, a ženich, vyňav zpod kabátu housle, spustil Montyho čardáš, nabyl obsluhující personál přesvědčení, že je v intelektuální převaze, a počal svatebčanům naznačovat, že se už dostatečně vzájemně užili. Tu se v matce, na pět minut, opět probudila Eliza Leones. Čtvrt roku pak byla restaurace v rekonstrukci.

Čtyři měsíce po této události přibyl jsem na svět. Ježto matka chovala nevšední zálibu ve jméně Alžběta, podobně jako mé dvě sestry, Alžběta II. a Alžběta III., byl jsem rovněž pokřtěn jménem Alžbět, navzdory tomu, že otec původně navrhoval Boleslav. Matka byla prchlivé povahy a často prosadila svou. Ustavičné hlasování na odborových schůzích způsobovalo otci výpadky soudnosti, pročez se nechal obalamutit tvrzením, že Boleslav je jménem ryze ženským, což potvrzují přídomky Stará a Mladá.

Díky státním přídávkům a takřka poustevnické skromnosti netrpěla naše rodina nouzí. Nadto otec, vraceje se z roboty v časných ranních hodinách, kdy i oko strážce zákona polevilo v bdělosti, z času na čas v družstevních lánech sklídl část úrody, která patřila všem, tudíž i nám. Matka zase na záchodcích tajně prodávala ručně vyrobené papírové růže, silně navoněné parfémem *Padmaskovskie vječera*, vydávajíc je za americký WC deodorant.

Jednou byl na schůzi závodní rady otec vyzván, aby se zapojil do diskuse. „Tuž, co vam mam pravěť, sudruzi. Haviřina je taka robota, kaj plati, že co hornik, to hrdina! Poznal sem, pravda, aj synkuv, co se bali kolem šachty enem přejsť, aby je to nahodu něvcuclo za branu a potym do đury. Každý zme nějaky! S tym nic něnarobiš. Aj moje děcka. Znajú,

co je lignit, antracit a koks, ale bažanta bo jeleňa v životě neviděly. O tygroch a opicach ani němluvim. No gde by aj mohly. Na haldě? Tuž tak vam pravim – ni enem roboty, aj zabavy a poučení je třeba.“ Několik měsíců nato došlo k převratným změnám. Otec byl povýšen na důlního záchranáře a svoje fáračky vyměnil za novou výbavu. Nutno říci, že potápěčský skafandr, karbidová lampa a klec s kanárkem stran detekce jedovatých plynů nepatřily k posledním výstřelkům techniky. Dle mínění závodní rady měla však méně kvalitní výstroj mimo ceny ještě tu výhodu, že obvykle vydržela záchranáři až do konce života. Za ušetřené prostředky bylo pak rozhodnuto zřídit tzv. zoo-zahradu, jejíž veškeré náklady byly hrazeny závodní radou Dolu Zárubek. K prvním chovancům patřil jeden srnec, dvě srny a pět bažantů.

Ani matka nepřišla zkrátka. Byvši proslulá svým veskrze kladným vztahem k přírodě a divoké zvířence zvláště, obdržela i ona nové místo odpovídající jejím zkušenostem. A jak se sama nechávala často slyšet, původní práce hajzl báby na městských veřejných záchodcích se s novou profesí toaletářky v zooparku naprosto nedala srovnat.

Mrzutý Ignác

Člověk toho ví o svých dávno zesnulých příbuzných trestuhodně málo. Kupříkladu otcův strýc Ignác byl v našem rodinném kruhu zmiňován výhradně jako nerudný kmet, oplývající udivující sbírkou vycpanin a nadpřirozeně výkonnými hla-

sivkami. Z té příčiny, že se do famílie pouze přiženil, byl jeho původ po léta předmětem sporů. Po boku tety Růženy stanul v červenci roku 1920. Tvrdil sice, že po skončení války přišel pěšky z Terstu, avšak jeho pozoruhodná znalost ruštiny a čínštiny zavdávala podnět ke spekulacím. Ve vypjatých okamžicích, jako třeba upadne-li vám na nohu kovadlina, upřednostňuje člověk kletby v jazyce mateřském. On tak činil výhradně maďarsky. Byl vášnivým nimrodem, a nadto správcem obory Žebruňk, trávil většinu času v lese. Kdo znal vyřídilku tety Růženy, ani mu to nemohl mít za zlé. A právě zde lze se dopátrat původu nejen jeho četných trofejí, nýbrž i nevšední záliby v nelidském řevu.

Jednoho mimořádně teplého srpnového rána odebral se Ignác pod záminkou sběru hub *na hodinku* do lesa, přičemž směrem k manželce utrousil, aby jej před večeří nečekala. Růženě už ani nebylo divné, že si místo košíku bere flintu, a víceméně ze zvyku vyprovázela jeho spěšné kroky dlouhým, až jiráskovsky košatým souvětím s nekonečným výčtem činností, jež slíbil tento týden vykonat, opravu střechy nevyjímaje.

Ignác, vešed do hvozdu, zcela pozbyl trudnomyslnosti. Tu přičichl k blatouchu, tam vyplašil opeřence... Ha! Sluka! blesklo mu hlavou, zamířil a prásk! Pták nedbal exploze a pokračoval v letu. „Jak je ta sluka hloupé stvoření,“ podivil se nimrod. „Ani neví, že průstřel srdce je smrtelný!“ Na mýtince pod rozsochatým dubem ulehl do trávy a oddal se lenošení. Ne snad že by byl manuálně ostýchavý. Jenom moudře odpočíval dřív, než se unaví. Usnul.

Obloha kvapem potemněla. V těsné blízkosti udeřil blesk a zahřměl hrom! Polospící Ignác, popadnuv ve smrtelném úleku ručnici, vystřelil nazdařbůh vzhůru, aby byl vzápětí zasažen dubovou větví do týla. V tom okamžiku – strhlo se ticho! Ani ptáček nezašveholil, ani lísteček nezašelestil, ani větvička nezachroustla. Živel běsnil kolkolem – leč bezhlesně!

Oněmělou bouří, vichru a deště nedbaje, odebral se ujec k domovu za vydatné pomoci předních končetin, rozrážeje větrné poryvy nepokrytou hlavou. Však také, prodíraje se strništěm, byl několikrát zasažen do čela systlem.

Když konečně stanul na prahu domova a z plnovousu vyčesal drobné hlodavce, spatřil ženu Růženu, která, bezcílně pobíhající po kuchyni, lomila rukama jako epileptik, přičemž po něm házela zlostné pohledy a drobné předměty, zvuku nevydavši. Přišlo mu, jako by byl návštěvou v biografu na filmu s Lupino Lanem. Z němému údivu jej vytrhl až zásah růžencem do oka. Strhnul z ramene kulovnici, zalíčil a znamenitou ranou ustřelil lustr.

Po tomto zážitku se Ignác psychicky roznemohl. V obličejí se mu trvale usadil brunátný výraz a z domu vycházel jen za účelem vykonání neodkladných domácích prací. Tetička kvitovala tento stav věcí s povděkem a pojala ku strýci opět náklonnost. Stala se pokornou, plachou, až téměř zamlklou. Přičítala onu změnu strýcova charakteru právě zásahu růžencem, jímž nebožáka téměř oslepila, netušíc, že se tento pouze stal silně nedoslýchavým astrofobikem. Zmíněný sakrální předmět tedy učinila svojí neoddělitelnou součástí a rozpoznávacím atributem, který neodkládala ani ve spaní. V naší rodině se dodnes traduje, že růženec byl pojmenován právě po ní.

Fobie

Pohlížím-li nyní s výhodou časového odstupu na svá mladá léta, podivuji se, že jsem si zachoval poměrně svěžího ducha, byv obklopen kolekcí příbuzných, oplývajících pozoruhodně neobvyklými charaktery. Dodnes, zaslechnu-li slovní spojení *ta ženská je ale kus*, neubráním se vzpomínce na tetu Hermínu. Byla to veliká žena. Podle mého, tehdy dětského odhadu musela vážit nejméně tři sta kilo ve stínu. Švadlena, když jí brala míru na šaty, neobjela ji ani na mopedu bez nutnosti doplnit nádrž. Hermína se vyznačovala tou vlastností, že *trpěla* fobiemi. Avšak *trpěla* není tím správným výrazem, neboť ona si v nich libovala. Krom vlastnictví řady známých časem dokonce vynášla několik nových, učenci dosud neobjevených. O její náruživé pověřivosti ani nemluvě.

Kupříkladu od mládí byla stížena ksenofobií, neboť počala silně slzet, přičichla-li k senu. Všechna zrcadla v bytě měla opatřena křížem nalepenou leukoplastí, a připadl-li pátek na třináctého, nevyšla by z bytu ani pro důchod.

Jestliže spatřila pohřební vůz, obdržela nutkání plivnout třikrát přes levé rameno, oproti tomu při setkání s kominíkem, držíce se za knoflík, počala jej lascivně osahávat. Třebaže v kostele nebývala častým hostem, nevzala by jméno Boží nadarmo ani v případě, že by snad od něj osobně byla o to žádána. Strhla-li se bouře, tu počala pumpičkou hustit duši zadní pneumatiky traktoru Zetor, na níž hodlala vzdorovat případnému běsnění vodního živlu, a završil-li blesk, umisťovala do oken speciální druh svíček. Nutno konstatovat, že svíce fungovaly spolehlivě, neboť činžovní dům, který obývala, nebyl nikdy bleskem zasažen. Pouze jednou se od svíce vznítila záclona, následně trhací kalendář a kukačkové hodiny. Než však požár zachvátil kredenc, již bylo na místě hasičstvo. Tetička, obhlédnuvši situaci, raději vysupěla schody

do patra a volila způsob záchrany skokem, než by ze svého přízemního bytu vyšla, sic pohodlně, leč pod přistaveným žebříkem.

Třesku hromu se kupodivu neobávala, neboť byla stížena nedoslýchavostí. Kdyby jí byl na nohu upadl pekáč s kachnou, vůbec by toho nezaslechla. Ačkoli však byla hluchá jako macarát, před spaním si vždy utěšňovala uši plastickou pryží, neboť se strchovala, že se jí ve vestibulárním aparátu usídlí brouk kazpeřík. Dodnes mám pochybnosti o existenci hmyzu toho jména. Zmíněná se rovněž vyznačovala pozoruhodnou schopností přitahovat pozornost černých koček, kteréžto se předháněly ve snaze zkřížit jí cestu. Nikdy toho nedosáhly, navzdory tomu, že Hermína cestou ještě vyhledávala kanály, aby na ně mohla nevstoupit.

Tetička vlastnila červené jízdní kolo značky Ideal opatřené pletenou sítkou na zadním kole, jež jsem jí záviděl. Nikdy jsem ji však neviděl na něm jeti. (Jistě vás napadla souvislost s tvorem yettim, jenž bývá často zmiňován, ač nikým nespátrán.) Vždy se o ně pouze opírala, chtějíc ulevit svým extrémně obtěžkaným končetinám či demonstrovat tímto své majetkové poměry. Ledva počalo listoví opouštět větve stromů, stala se nedílnou součástí kola nákupní taška naplněná pískem, jímž byla hotova čelit úpornému náledí.

Jednoho dne, doprovázejе tetičku do konzumu, povšiml jsem si jejího nevšedního zaujetí oblohou. Ulekl jsem se, že příčinou jest vyhlížení mimozemšťanů či snad, ještě hůře, čtyř jezdců apokalypsy, leč nikoliv. Obávala se, že by mohla být zasažena padajícím meteoritem. V tu ránu jsem si oddychnul, neboť z časopisu ABC pochytil jsem stran meteoritů přehršel vědomostí. Vysvětlil jsem jí, že není důvod k úzkostem, neboť žádný meteorit ještě nikdy nikoho nezabil, načež jsem obdržel pohotovou protiotázku, jež mě odzbrojila: „Jo? A co dinosaury?“

Lacek Netopír

Strýček Ivan působil dojmem, že jej vymyslel spisovatel Čechov. Příjmením se jmenoval Racek, měl tři sestry, višňový sad a cukrovku. Mohlo by se zdát, že onemocnění diabetes s dílem Antona Pavloviče nijak nesouvisí. Když ale prozradím, že Ivan chybně vyslovoval souhlásku *er*, pročež namísto

cuklu používal ku slazení *Sachalin*, mnohým se rozjasní, a bystřejší čtenář nadto pojme podezření, že i s příjmením musel mít jmenovaný těžkosti. A skutečně. V širokém okolí byl znám výhradně jako Lacek. Lacek Netopír.

Vlastně bych měl správně napsat Netopír. Tuto část přezdívky si totiž vysloužil díky zálibě v lihových nápojích v kombinaci s neukvapenou pracovní horlivostí. Angažován byl kdysi na katastrálním úřadě jako topič. Ježto se však nalézal ustavičně v lihu a netopil, začalo se mu záhy přezdívat Netopír. V podniku byly časté telefonáty podobného znění:

„Haló, je tam kotelna?“

„Čelta jeho! Co se sloučilo, tovalyš?“

„Musíte přitopit. V šestnácti stupních se opravdu nedá pracovat.“

„Nevazmožno! Ja izmělil tlidsať sim gládusov, malá chvíle tomu nazad!“

„Opravdu? No jo, ale na slunci, nebo ve stínu?“

„V podmyške, maladěc. V pod-paž-dí! Ha ha ha, glogloglo...“

Nutno říci, že po *Velké Sametové* byl Lacek od výkonu této funkce k velké úlevě všech zaměstnanců odbřemeněn. Coby penzista mohl se